

Izhaja
vsak mesec enkrat.
—
Uredništvo in uprav-
ništvo je v
Salendrovi ulici št. 6.

MOJ DOM

Oglase se računa po
posebnem ceniku.
Tiska tiskarna Makso
Hrovatin v Ljubljani.
Odgovorni urednik:
Ivan Frelih

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 8.

Ljubljana, 28. avgusta 1927.

Leto VII.

Občni zbor Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani

se letos vrši v soboto dne 24. sept. t. l.
v Mariboru.

Drugi dan 25. septembra se vrši veliko manifestacijsko zborovanje vseh posestnikov iz Slovenije v obrambo naših pravic ter bodo povabljeni na to zborovanje tudi zastopniki društev izven Slovenije. Popoldne se vrši izlet v Falo in Ruše, s čemer bo izletnikom dana prilika si ogledati ta velika gospodarska podjetja. Za polovično vožnjo je poskrbljeno. — Dnevni red priobčimo v prihodnji številki.

Volitve v narodno skupščino

Brez vsake potrebe se zopet hoče gnati ponižne volilce na volišče v svrhu izbire 315 narodnih zastopnikov, ki hočejo v prihodnjem reševati ljudski blagor in delovati v korist vseh stanov. To namreč obetajo sedaj vsi kandidati za Narodno skupščino in če bi se samo desetina tega izpolnila, kar se sedaj čita iz programov raznih političnih strank in njih zastopnikov, potem smemo pričakovati, da bomo pri nas kmalu že na zemlji imeli nebeški raj. Toda v resnici je stvar popolnoma drugačnega značaja in luči ter bomo po končanih volitvah, volilci zopet na istem mestu, v istem položaju in razmerah kakor smo bili pred razpustom Narodne skupščine.

Poklicani gospodje računajo zopet na veliko potrpežljivost naših volilcev in prav nič ne upoštevajo grozečega dejstva, da bo konec tudi volilcem te igre zadosti in da bodo enkrat primorani prej ali slej napraviti s to komedijo konec. Velika je že naša potrpežljivost in kakor vse kaže še ni prešla dobra volja davkoplačevalcev in ostalih volilcev ter se hočejo tudi pri teh volitvah odzvati apelu političnih osrečevalcev in brez mrmranja glasovati za določene jim kandidate. Ne imeli bi popolnoma ničesar proti novim volitvam v Narodno skupščino, če bi bilo s tem nam državljanom res pomagano in če bi ti res imeli od teh volitev najmanjše koristi. Toda koristi bodo imeli samo izbrani poslanci, ki bodo zopet zasedli svoja mesta do novega razpusta ter bodo s tem dobile zopet staro moč dosedanje politične stranke. Ako nočemo biti naivni, moramo vendar že sedaj vedeti, da volitve ne bodo prinesle izdatnih sprememb v razmerju posameznih političnih grup in da bo nova politična razdelitev ostala precej jednaka prejšnjemu razmerju. Oglejmo si samo malo politične stranke, volilno agitacijo in prišli bomo do zaključka, da ni pri nobeni stranki pričakovati kakega večjega napredka ali izgube v številu prejšnjih poslancev dotične stranke. S tem je pa po-

vedano vse, da se bo nesrečna igra tudi še nadalje tirala in do toliko časa, dokler ne bo minula volja volilcev, ki bodo končno pomedli dosedanje politično manevriranje in nato prinesli zdravega in prepotrebne dela v našo Narodno skupščino. Ne smemo v toliko podcenjevati našega ljudstva, da bi končno ne spregledalo, kam bo dovedla dosedanja politika naših državnikov, ko pa pri tem trpi ugled države in procvit vseh panog našega gospodarstva.

Na vseh straneh čutijo vsi stanovi nujno potrebo stvarnega in pozitivnega dela v naši skupščini ter s tem zboljšati nevdružne gospodarske razmere, ki so nastale v zadnjih letih v naši državi in ki se od dne do dne slabšajo. Zato pa bi bilo nujno želeli, da volilci od svojih kandidatov kategorično zahtevajo obvezno izjavo, da hočejo izvoljeni poslanci v prvi vrsti opustiti vsako politično zaslepljenost, sovraštvo ter se posvetiti z vso močjo samo delu v blagor države, volilcev in vsega ljudstva v državi. Pri tem jih ne sme voditi nobena strankarska strast in namen s svojim delom koristiti samo svojim ožjim političnim pristašem, ne pa delati v blagor vseh državljanov. Naj se poslanci zavežejo, da bodo prenehali vsaj za nekaj let s politično zaslepljenostjo in iskali samo prilik, kjer bi zamogli škodovati svojim političnim nasprotnikom. Če bo šlo pa v prihodnje tudi vse po prejšnji stari poti, potem smo volilci davko-plačevalci sami krivi, če se ne bodo še kmalu razmere v naši državi ozdravile. Pri tem pa bomo pokazali svojo politično nezrelost, slabo moč, ker hočemo še nadalje pustiti, da se bodo z nami igrale politične stranke. Koliko dela vidimo pred seboj, kako bi se lahko izvršilo! Toda, če pogledamo v pretekle dobe, vidimo, da Narodna skupščina vsa leta ni nič delala in razen državnega proračuna, stanovanjskega zakona, ki je nam v škodo in pa par neznatnih zakonov, ni skupščina izdelala niti enega večjega in koristnega zakona. Rešila še ni niti zaželjene in prepotrebne davčne reforme, ki se je obetala pred vsakimi volitvami, katere pa pri sedanjih ni skoro ničesar čuti. Izvršil se ni niti zakon o centralni upravi, vsled česar imamo še danes polovico ministrstev odveč in jih je torej zadosti za dve celi državi. Izvršila se ni sprememba zakona o oblastnih samoupravah, ki so sicer danes v življenje poklicane, a nimajo življenjske moči vsled pomanjkanja denarnih sredstev.

Našim volilcem nujno priporočamo, da nadalje zahtevajo od kandidatov, da bodo brezpogojno nastopili proti morebitnemu poizkusu podaljšanja stanovanjskega zakona in da bodo naperili vse moči, da Narodna skupščina reši še pred novim letom zakon o izjednačenju direktnih davkov. Ako poslanci v tem pogledu nočejo dati sigurnega zagotovila, potem jim tudi volilci ne morete oddati svojega glasu. Od raznih strani smo dobili zahteve, da bi tudi hišni posestniki posegli v volilni boj in

nastopili za eno ali drugo kandidatno listo, toda to so zahteve in želje z dobrim namenom ali popolnoma neizvedljive. Naša organizacija je strogo nepolitična in tega se hoče v bodoče strogo držati in bi s takim političnim nastopom samo škodovala naši dobri stvari, naši organizaciji in bi lahko s takim ponesrečenim poizkusom zaigrali zaslombo pri jedni ali drugi politični stranki. Najpreje moramo do najmanjšega detajla spopolniti našo organizacijo, jo razširiti na vse kraje, potem bomo šele poskusili svojo moč in pri spremenjenih političnih razmerah, lahko nastopili za tisto strogo gospodarsko stranko, ki bo nam v svojem programu najbližja. Naj bodo sedanje politične stranke uverjene, da bo s časom do tega prišlo in do tega mora priti, ker je nemogoče, da bi se končno vendar ljudje ne spametovali in videli koliko škode nam povzroča politična strast in izigravanje ene stranke proti drugi. Naravno pa je, da noben hišni posestnik ne more oddati svojega glasu kandidatu tiste politične stranke, ki ima v svojih programih odpravo privatne lastnine in pa tako škodljivo zaščito najemnikov. Ne moremo pa voliti poslanca, ki upravičuje nadaljno potrebo kakih izjemnih razmer in omejitev v stanovanjskih odnošajih.

Zelo nas bi veselilo, če smo se v svoji prognozi zmotili in če bodo volitve prinesle spremembo režimov in ozdravljenje razmer v naši Narodni skupščini. S tem bomo najbolj zadovoljni, če se bo vsled spremenjenega razmerja posameznih strank tudi pričelo po dolgem času s smotrenim gospodarskim delom v naši Narodni skupščini. Dolžnost pa nas veže povsod nastopiti za ozdravljenje zavoženih političnih zmed in voz potegniti iz prejšnjega popolnoma zavoženega tira.

Sporazumi in odpovedi za 1. november

Vsaka organizacija, če hoče koristiti članom in imeti uspeh, mora hoditi po strogo začrtani poti, ne sme takoj skočiti iz tira, opustiti prejšnje postopanje in poskušati delati kake prehitre korake. Zlasti previdno je postopati v stanovanjskem vprašanju, ki se je pri nekaterih ukoreninilo kakor nekaj stalnega, ki naj traja celo večnost. Naša taktika se je popolnoma obnesla in danes lahko z zadovoljstvom ugotavljamo, da so naši sklepi in nasveti doprinesli popoln uspeh in dobre rezultate glede sporazuma o najemninah za 1. november t. l.

Če je vlada zakonito predpisala, da se morajo najemniki sporazumeti za najemnino od 1. novembra 1927. dalje, je naravno posledica, da nismo smeli zamuditi te prilike in za naše člane pri tem izvojevati to, kar se nam je zdelo v sedanjih razmerah za dosegljivo in primerno, to je povišanje najemnin od 1. novembra dalje. V nobenem slučaju pa ne iti preko zlate valute, v glavnem načelu

pa zahtevati desetkratno povišanje v dinarjih one najemnine iz l. 1914 v kronah. Najemniki so uvideli upravičenost naših zahtev in danes lahko že poročamo, da se je na podlagi teh predlogov sporazumelo in pobotalo s hišnimi posestniki vže nad 70% najemnikov in da je ostalo samo neznatno število trdovratnikov, ki bodo radi svoje trme ali napačnih informacij zgubili stanovanje 1. novembra. Ostali posestniki, ki še niso stavili svojih predlogov, bodo to napravili tekom prihodnjih dni. Gotovo bomo imeli do konca meseca septembra v Ljubljani pobotanih nad 90% najemnikov in s tem je najjasnejše dokazano, da ni govora o potrebi nadaljnjega podaljšanja stanovanjskega zakona. Upamo, da je tudi v drugih mestih in krajih jednako ugodno napredovalo sporazumevanje med posestniki in najemniki. Če bi ne bili mi tega spretno vzeli v roke, bi bilo danes še vse pri starem, najemniki pa bi lahko zahtevali, sedaj je treba zakon podaljšati, ker nam preti toliko sto in sto odpovedi in nerazmerno visoko povišanje najemnine.

Vse to se ni izvršilo in število odpovedi v Ljubljani je prav neznatno. Vse dotične objave po časopisih od raznih kompetentnih ali nekompetentnih gospodov nimajo nobene stvarne podlage, ker ni nobenega govora, da bi bilo pri sodišču vloženi 300 odpovedi in pri stanovanjskem sodišču menda 150. Vseh odpovedi za 1. november do sedaj ne presega niti število 100, a med temi odpovedi je nekaj takih, ki so se že umaknile in ki so bile napravljene iz gole nevednosti hišnih posestnikov, ki se jim ni zdelo vredno, da bi pred odpovedjo prišli po informacije v našo društveno pisarno. Take odpovedi nam samo škodujejo, delajo reklamo za podaljšanje stan. zakona in morajo v prihodnje brezpogojno izostati. Ker se je res napravilo nekaj takih nepotrebnih slučajev, smo poskrbeli, da so dotičniki takoj odpovedi umaknili in s tem zadevo sami uredili. Pravilno seveda tudi ni, da se pri rednem sodišču sprejme vsako odpoved, če se že v naprej ve, da nima nobene pravne podlage. Take vrste odpovedi bi smel dotični uradnik a limine zavrniti. Torej hišni posestniki, če si hočete v prihodnje prihraniti takih neprijetnosti, pridite najprvo v našo pisarno, potem boste šele videli, če Vam je iti na redno sodišče.

Odločno pa moramo pri tej priliki posvariti nekatere hišne posestnike, ki so šli pri določitvi najemnin za 1. november previsoko in jim v našem interesu priporočamo, da stavljene zahteve takoj znižajo v smislu naših predlogov, ker drugače bodo imeli samo neprijetnosti in prav nobenega uspeha. Če se najemnik ne bo sporazumel in če se odpovedi ne bi ugodilo, potem bo dotični gospodar 1. novembra prejel prejšnjo najemnino. Kakor smo bili posestniki skromni vedno v svojih zahtevah, tako mora ostati tudi sedaj in nadalje. Dotični hišni posestniki, ki so šli preko naših nasvetov, pa naj tudi vpoštevajo, da bi bili ravno oni krivi, če bi se stanovanjski zakon zopet podaljšal in da bi končno ravno radi teh hišnih posestnikov, ki so ta trenutek izkoristili, povzročili podaljšanje stan. zakona in bodo radi njih morali trpeti vsi posestniki. Odločno prosimo, da vpoštevate ta opomin, ker se da to sedaj še popolnoma mirno in dobro urediti. Pri nas mora veljati stroga disciplina, ker brez te bomo morali vsi še nadalje trpeti.

Zadnji poskus

Vsi stanovi se bojujejo za svojo eksistenco in zboljšanje svojega položaja ter so prišli do prepričanja, da se uspehe doseže samo po stanovskih organizacijah. Čim večja in boljša je organizacija, tem večjo veljavo ima in tem bolj se upošteva njene zahteve in težnje. In ravno hišni posestniki, katerim so se zgodile v vsej Evropi največje krivice ter so njih življenski pogoji kakor njih lastnina še vedno ogroženi, v jedni državi bolj, v drugi manj, a velik svetovni boj je naperjen po socijalističnih in komunističnih strankah proti privatni lastnini, se bi morali najbolj močno organizirati.

A glej čudo! V Nemški Avstriji, Nemčiji, Čehoslovaški, kjer so najžalostnejše razmere hišnih posestnikov, so se ti krivično in krvavo prizadeti posestniki z vso vnemo oklenili svojih organizacij, doprinašajo za nje velike žrtve, ker so prepričani, da se tudi njih stanje mora zboljšati. Čim bolj bodo vztrajali v svojih društvih, tem preje je upanje na boljše čase. In pri nas? Še prevdarno taktiko moramo v zadnjih letih zabeležiti v vseh vprašanih velike korake naprej, ki smo jih vse izvojevali po naših skupnih organizacijah. Pa je nekaj neverjetnega. Čim bolj se bližamo koncu likvidaciji stanovanjskega vprašanja in če tudi vsi posestniki čutijo veliki odpor nasprotnih organizacij proti prenehanju stanovanjske zaščite, tem bolj popuščajo hišni posestniki svojo organizacijo in simislijo, saj bo sedaj konec vseh krivic, zato pa meni ni več potreba društva hišnih posestnikov. A zelo se varajo naši dobri pesimisti! Trdno upanje imamo, da se ne bo nobena vlada upala kršiti jasnega zakona in hotela uveljaviti še kakšno kuratelo nad hišnimi posestniki, a vse je odvisno od novih političnih strank v prihodnji Narodni skupščini.

Hišni posestniki pa so gotovo sami prepričani, da nas ravno meseca oktobra čaka največ boja in truda in da bo treba nešteti intervencij, objasniti in po potrebi shodov in resolucij, kar nas bo vse stalo mnogo denarja, če hočemo vse to izvršiti. Kako naj pošljamo večje deputacije v Beograd, kako naj izdajamo še nadalje naš list »Moj Dom«, kako naj vzdržujemo društveno pisarno, ki sama premaga ogromno dela, ki jo pa nikakor ne moremo kriti s sedanji dohodki, nadalje plačevati »Moj Dom« in potrebno osobje v društveni pisarni. Ne smemo več prikrivati. Našim članom in naročnikom moramo jasno povedati, da tiskarni dolgujemo precej tisočakov, da imamo hranilnici poravnati precej dolga in če ne dobimo tekom pol meseca denarnih sredstev, moramo ustaviti »Moj Dom« in opustiti tudi marsikatero potrebno delo, kar bo vse v škodo hišnih posestnikov, če ne bomo zamogli izvršiti. Drugače pa zna roditi lepe uspehe in pri tem se gre samo za neznatne prispevke, ki jih končno pri dobri volji prav lahko zmagajo tudi hišni posestniki, samo če hočejo pokazati malo dobre volje, katero pa žal pri hišnih posestnikih zelo pogrešamo.

Zato se obračamo danes na vse naše člane in naročnike cele Slovenije s prošnjo, da po svojih močeh nakažejo po priloženih položnicah v današnjem »Mojem Domu« primerne prostovoljne prispevke. Kdor pa še ni plačal članarine ali naročnine, pa naj to takoj stori, da bo vsaj to plačal, čemur je moralno in tudi faktično zavezan. Vže zopet moramo poročati, da je na 2000 opominov plačalo do sedaj kakih 100 naročnikov naročnino, vsi drugi se pa še nadalje za to niso nič zmenili, tako, da danes v mesecu avgustu za tekoče leto ni plačalo niti ena četrtina naročnikov, vsi drugi pa so še v zaostanku. Posestniki, ki

se nahajajo v boljnih razmerah in zlasti ljubljanski hišni posestniki, ki najbolj poznajo našo dobro organizacijo, naj nam nakažejo kolikor mogoče večje prispevke. Sedaj smo hišnim posestnikom za 1. november t. l. pripomogli do povišanja najemnin v zlati valuti, da bodejo torej že 1. novembra dobili znatno večje dohodke, radi česar jim bo mogoče za svojo najvažnejšo organizacijo poslati vsaj en stodinarski ali vsaj polovico stodinarskega bankovca. Pa tudi manjši posestniki bodo zamogli sedaj žrtvovati po vsaj par desetakov v dinarjih. Če bodo posestniki ta naš zadnji poizkus upoštevali, potem bomo lahko šli na delo in vršili svojo dolžnost, izdajali »Moj Dom«, drugače pa je to popolnoma nemogoče. Pa tudi ljubljanski hišni posestniki naj pomislijo, da jih največ plača na leto 25 do 40 Din, da pa zato dobijo redno vsak mesec »Moj Dom«, ki nas sam skoro toliko stane. Brezplačno pa imajo na razpolago našo društveno pisarno, s čemer se prihrani mnogo nepotrebnih stroškov in pravd. Nihče dosedaj ni za informacije še ničesar plačal, kar bi ga bilo drugače stalo veliko denarja, pa bi se marsikedo zapletel v kako nepotrebno pravdo, kakršnih slučajev smo v zadnjih tednih več zasledili. Drugi naročniki izven Ljubljane pa plačajo na leto samo 15.— Din za »Moj Dom«, s čemer niso plačani niti stroški tiskarne, če vse drugo delo brezplačno opravimo.

Pa še nekaj moramo pripomniti! Letošnji mednarodni kongres posestnikov (Svojine) se vrši meseca septembra v Haagu na Nizozemskem in hrvatska zveza je izrekla željo, da bi letos tudi naša glavna zveza poslala prvokrat svojega zastopnika, na ta velevažen svetovni kongres, na katerem bodo zastopane prav vse evropske države in tudi več izven Evrope. Pa so naši Hrvati predlagali, da bi letos mesto delegata na tem velepomembnem zboru zastopal predsednik naše zveze iz Slovenije, za kar so vrli Hrvati pripravljene prispevati del potnih stroškov. Toda radi pomanjkanja denarja se to ne bode zgodilo. Za našo stvar pa bi udeležnik mnogo pridobil in bi lahko še uspešnejše zastopal interese posestnikov, ki tako nujno potrebujejo organizacije in moč, ki so v stanju uspešno voditi. Morda bi pa bili le ponosni hišni posestniki iz Slovenije, kakor iz ostale države, če bodo zastopani na mednarodnem kongresu v Haagu, ker je bila do sedaj edina naša država, ki radi pomanjkanja sredstev ni poslala svojega lastnega delegata.

Hišni posestniki! Ko ste prebrali te važne vrstice in opomin v svrhu vršitve svojih stanovskih dolžnosti, ne preišlujate in ne odlašajte, temveč nakažite naprošene prispevke, potem bodite pa uverjeni, da bo naša zveza kakor do sedaj tudi v prihodnje zamogla vršiti svojo dolžnost s tako vnmom in požrtvevalnostjo, kar tega ne dela prav nobeno društvo. Le eno prošnjo imamo pri tem, nikar ne mislite, da to delamo iz dobičkanosti, temveč ker hočemo res dobro hišnim in zemljiškim posestnikom v naši državi.

Zidanje občinskih hiš v Ljubljani

Do pred vojne se je strogo pazilo po stavbenem redu, da so se posamezne hiše v ulicah zidale samo v isti višini, ki so bile za dotične ulice določene, odnosno kakor so bile zidane nove hiše v istih ulicah. Sedaj pa se je vse to opustilo ter se ne ozira več na svoječasne predpise.

Tako se je sedaj sezidala velikanska hiša z enim samim pravim vhomom na Ahacljevi cesti, dasiravno so vse druge hiše v vseh bližnjih ulicah samo enonadstropne hiše ali vile. Z mestno hišo na Ahacljevi cesti so prišle vse ostale hiše

Poravnajte naročnino!

posestnikov ob vsako veljavo in nimajo prejšnje vrednosti, ker se jim je nasproti postavila neprimerno visoka zgradba, ki je tudi v splošnem skrajno ponesrečena. Pri tej priliki ne preiskujemo prekoračenje dovoljenega kredita, ker bo to sigurno storil novoizvoljeni občinski svet ljubljanski. Za danes ugotovljamo samo to, da bi se bile s tem denarjem lahko postavile štiri hiše s največ dvemi nadstropji ter bi se bil s tem zazidal ves obširni kompleks mestne občine na Ahačjevi cesti, s čemer bi se res doseglo okras celega okraja, kar je sedaj ravno nasprotno izvršeno. Če bi se bile postavile štiri hiše, bi imela vsaka svoj uhod, vsaka svoje dvorišče, s čemer bi se bilo napravilo mnogo udobnejše in prijetnejše bivanje v teh hišah, kakor bo sedaj, ko bodejo vse stranke navezane na en sam uhod in eno samo dvorišče. Tekom enega leta se bodo ustvaritelji te ponesrečene stavbe sami prepričali, kako napako so napravili z enim samim vhodom in enim samim dvoriščem za 70 strank, večinoma z večjimi družinami.

Pri tem pa ne smemo nikakor prezreti tudi dejstva, kako bo tako ogromna hiša zgubila tekom par let na vrednosti, in da že sedaj nima absolutno iste vrednosti kakor bi jo bile imele štiri dvonadstropne hiše, ki bi jih bila zamogla mestna občina vsaki čas prodati in zopet na novo druge zidati ter s tem najboljše pospeševati stavbeno gibanje in odpravljanje pomanjkanja stanovanj. Sedanje stavbe pa mestna občina ne bo mogla nikoli vnovčiti, ki je zgubila že do danes polovico stavbene vrednosti in če se enkrat pridobi zadosti stanovanj v Ljubljani, kar se bo v najkrajšem času zgodilo, potem se bodejo ljudje začeli iz te velikanske stavbe izseljevati in bodejo ostale v hiši samo stranke, ki bodejo hotele plačevati prav nizko ali pa nobene najemnine. S tem pa bo naraslo ogromno breme mestni občini, ki bo mogla hišo vzdrževati s svojimi sredstvi in doplačevati kakor dela tudi do sedaj pri vseh mestnih hišah, kar je popolnoma nepravilno in krivično za vse druge ljubljanske najemnike, hišne posestnike in vse davkoplačevalce. Tudi za danes ne govorimo o zunanjem licu navedene hiše na Ahačjevi cesti, ki gotovo ni prav nič donesla okrasu Ljubljane in tudi ni pokazala kako naj se zidajo hiše v Ljubljani in kako naj se rešuje stanovanjsko vprašanje v našem mestu.

To smo primorani navesti kot uvod naši pritožbi, ki jo podajamo v sledečem proti nameravanemu zidanju dveh oziroma peterih hiš na Poljanski cesti in Poljanskem nasipu na bivšem Gestrinovem posestvu. Hiše bodo po časopisnih vesteh stale okrog 17 milijonov dinarjev ter bodo imele okrog 120 stanovanj. Mesto dveh stanovanjskih hiš se hoče baje postaviti pet stanovanjskih hiš, med temi tri hiše na dvorišču oz. med hišama, ki bodo sezidane ob Poljanski cesti in Poljanskem nasipu. Na ta način bodo tri hiše stale popolnoma med drugimi hišami, ne bodo imele niti pravega zraka, niti svetlobe in solnca in ne bodo imele zadosti dvorišč, kakor je želeti za taka večja poslopja. Postaviti bi se smeli samo dve hiši in sicer jedno ob Poljanski cesti, drugo na Poljanskem nasipu, vmes pa naj bi ostal prostor za dvorišča, igrišča, vrtove in nasade. Absolutno pa je nedopustno, da bi se ves ta prostor zazidal s stanovanjskimi hišami in to v Ljubljani, ki imamo na razpolago nešteto stavbenih parcel, ki ne bodo zazidane niti v dvajsetih ali več letih.

Kakor se nam je z neke strani povedalo, se hoče s Poljanske ceste napraviti nek širok uhod do vseh ostalih hiš, torej nekako ozko ulico kakor smo jo imeli svoječasno pri R. hiši na Sv. Petra cesti.

Najmanj dvajset let se je javnost borila, da se je ista nesrečna ulica zazidala v splošno zadovoljnost vseh bližnjih sosedov. In sedaj nas hoče mestna občina ljubljanska zopet osrečiti z neko tako ulico, ki ne bo ne okras Ljubljane, temveč vse nekaj drugega, zlasti če ne bo ulica ponoči zaprta, kar je zopet nedopustno iz splošnih in varnostnih predpisov.

Odločno moramo ugovarjati proti temu, da bi se na dvoriščih zidale hiše, ki ne bodo imele nobene vrednosti za prodajo in ne bodo okras Ljubljane, temveč se bo začasno naselilo nekaj družin, ki bodo v najkrajšem času skušale dobiti stanovanje drugod, hiše pa bodo zgubile vsako pravo vrednost, s čemer bo oškodovano vse ljubljansko prebivalstvo, zlasti pa davkoplačevalci. Če bi mestna občina sedaj sezidala hiše v navedenem smislu, bi prevzela preveliko odgovornost za prihodnost, katera bo gotovo odločno obsodila nameravani način zidanja hiš v Ljubljani.

Povdarjali smo že, da ima Ljubljana zadosti stavbenih parcel, ki jih je treba rez zazidati, moramo skušati, da se ti prazni prostori zazidajo, s čemur se bo mesto olepšalo in pridobilo na vrednosti dotičnih ulic, ne pa s takimi ponesrečenimi stavbami, kakor se je zadnji čas pričelo v Ljubljani.

Za zidanje hiš v Ljubljani pa ima tudi pravico edino odločevati občinski svet, ne pa gospod vladni komisar, kateri ima opravljati samo neodložljive tekoče posle. Pri zidanju teh hiš pa ima odločevati vse prebivalstvo, v prvi vrsti seveda davkoplačevalci in ti imajo reči svoje mnenje in odločbe, kake hiše so primerne za Ljubljano. Če se bo z delom nadaljevalo, bomo delali odgovorne vse tiste, ki so stavbe dovolili.

Odločno ugovarjamo tudi proti temu, da bi se za zidanje teh hiš porabili razni zakladi mestne občine ljubljanske, ki morajo biti naloženi popolnoma varno in biti na razpolago v slučaju potrebe. Za navedene stavbe pa še ni podpisano zadosti obligacijskega posojila, katero ni niti bilo še v končni podpis objavljeno. Šele ko bo to posojilo končno veljavno podpisano, se lahko mestna občina odloči, kje in kakšne hiše naj se zgradijo. Ker pa mestna občina sedaj še nima na razpolago vseh denarnih sredstev, se mora vsekakor z zidanjem počakati, če se bo zadobilo dosti posojila ali ne. Popolnoma je nedopustno, da bi mestna občina rabila za zidanje teh hiš tekoče dohodke. Nadalje ni bila stavba razpisana s pozivom, da se lahko proti temu davkoplačevalci pritožijo ali ne. Tudi v tem pogledu je treba davkoplačevalcem dati prilike, da lahko vložijo svoje pritožbe proti obremenitvam mestne občine ljubljanske.

Vsekakor se javnost izreka za zidanje takih hiš, ki imajo vedno prodajno vrednost, da se jih lahko zasebnikom proda, mestna občina pa lahko zopet druge zida. Ne more biti naloga mestne občine, da bi bila v posesti velikemu številu raznih hiš, ker je to prehudo breme za ostale davkoplačevalce v Ljubljani, kar ravno kažejo mestne hiše, ki ogromno obremenjujejo davkoplačevalce, razen tistih, ki v njih po nizkih cenah stanujejo.

Oblastni odbor prosimo, da blagovoli te navedene razloge vpoštevati in nameravano stavbo razveljaviti ter zahtevati, da se načrti izpostavijo javno na ogled in da bo javnost izrekla ali se smatra navedene stavbe za primerne ali ne, da se prepreči take neokusne stavbe, kakor je ona na Ahačjevi cesti.

Prvo društvo hišnih posestnikov vlaga pritožbo proti nameravanim zgradbam na Poljanski cesti, zlasti, da bi se

za tako stavbo porabili razni mestni fondi.

Nismo proti zidanju hiš, toda ne na tak način, da bi se mesto s tem ne olepšalo, a pri tem nas obremenilo.

Proti podiranju hiše na Poljanski cesti št. 15 smo uložili priziv. — Hiša obsega 11 stanovanj, je enonadstropna ob prometni cesti ter ima velik dvoriščni trakt. Ta hiša reprezentira vrednost najmanj 300.000 Din ali tudi več ter bi lahko stala še 50 let, nezazidan prostor, pa bi se lahko zazidal s primerno novo hišo ob cesti.

Nikakor pa ni dopustno, da se mestne hiše, ki so še v dobrem stanju in ki obsegajo toliko stanovanj, sedaj brez vsake potrebe podirajo, ki imamo vendar v Ljubljani toliko nezazidanih stavbišč in parcel, da jih ne bomo niti v 30 letih zazidali.

Glasom čl. 81 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana z dne 17. oktobra 1910 dež. zak. št. 31, se sme glavinska lastnina občine in njenih zavodov do stotisoč kron odtujiti samo s sklepom občinskega sveta v navzočnosti najmanj dveh tretin vseh članov občinskega sveta in mora dobiti pritrdilo deželnega odbora. Ker pa sedaj občina nima občinskega sveta, temveč samo začasnega komisarja za odpravljanje tekočih poslov, ni g. vladni komisar oz. njegov svet nikakor kompetenten delati sklepe, s katerimi se odtuji občinska lastnina. Ker pa v predstojećem slučaju glavinska lastnina občine presega nad sto tisoč kron, je treba za ta sklep dovoljenja deželnega odbora, torej sedaj Oblasne skupščine, kateri mora sedaj pritrditi še finančno ministerstvo.

Nobenega dvoma ne more biti, da pomeni podiranje še dobre trdne hiše odtujitev glavinske lastnine, za kar je treba odobritev navedenih oblastev in faktorjev, kar se v predstojećem slučaju ni zamoglo zgoditi.

Razno.

Gospode bivše narodne poslance in sedanje kandidate za mesto Ljubljano in ljubljansko okolico prosimo, da nam sporoče, kakšne korake so dosedaj poduzeli v svrhu odprave municijskih skladišč iz bližine Ljubljane in kaj so storili, da se vendar začne že enkrat z nadaljevanjem del pri regulaciji Ljubljanice.

Stroški za popravila hiš. Že večkrat smo odsvetovali hišnim posestnikom, da opuste zaračunavanje posebnih stroškov za popravila, mesto povišanja najemnin. Ker so se v zadnjem času zopet hoteli nekateri hišni posestniki z najemnikom dogovoriti, da bi mesto povišanja najemnine prevzeli plačila stroškov za popravila hiše, ponovno povdarjamo, da se morajo popravila hiš tudi napovedati v svrhu odmere hišno-najem. davka kakor prave najemnine. Ako bi pa teh prejetih plačil hišni posestniki ne fatirali, imajo radi tega lahko velike neprilike z davčno oblastjo. Najemniki imajo poseben vzrok, da rajši prevzamejo plačilo stroškov kakor povišanje najemnin, zato odločno odsvetujemo take dogovore, kateri bi naj se že enkrat za vselej prenehali.

Stanarine za poslovne prostore in pisarne so sedaj prilično urejene in jih ni nikakor več poviševati, ker je poslovnih lokalov že sedaj zadosti na razpolago in bi utegnili ostati pri previsokih najemninah prazni.

Naše prometne pisarne naj se poslužujejo vsi posestniki pri prodaji in nakupu hiš in posestev. Zlasti naj oddajajo stanovanja, ki ne spadajo pod stanovanjski zakon edino potom naše pisarne in ne po privatnikih, da na ta način dobijo o najemnikih zanesljive informacije, kar je neobhodno potrebno in v lastnem interesu

posestnikov. Če je drugače naša pisarna vsakomur na razpolago za zanesljiva in natančna pojasnila, se je tudi v teh slučajih ne sme prezirati. S tem se pomaga vzdržati tudi našo organizacijo.

Telefon v društveni pisarni smo dobili pred par meseci ter ima št. 2283. Prosimo pa, da se te ugodnosti hišni posestniki poslužujejo samo od 9.—11. ure in od 4.—6. ure. Ob drugih urah je absolutno nemogoče dajati odgovore na telefonične pozive. To je velika komodnost, a se je ne more posluževati ob vsakem poljubnem času.

Dobrote stanovanjskega zakona, da jih zanamci ne pozabijo.

1. Stanovanja nisi dobil, ko si ga potreboval.
 2. Čakati si moral več mesecev ali let.
 3. Plačevati si moral visoke pristojbine.
 4. Stanovanja je stan. zakon uničil.
 5. Nejasni zakon je povzročil nešteto tožb in s temi zvezanih stroškov.
 6. Spravil je večje število hišnih lastnikov na beraško palico (to je ob hiše.)
 7. S trdim trudom dela hišnega lastnika so se okoristili drugi.
 8. Za pridobitev stanovanj si moral imeti posebno kvalifikacijo, protekcijo in si imel polno potov in stroškov.
 9. Vstvaril je nepotrebne prepire.
 10. Hišni lastniki so bili v nevarnosti za lastno življenje. Zgodili so se uboji.
 11. Za zidavo hiš se ni izplačalo investirati kapitala.
 12. Stanovanj je vedno bolj primanjkovalo.
 13. Ni bilo ne mesečnih sob in ne trgovskih lokalov z lahkoto dobiti.
 14. Vršile so se nasilne deložacije.
 15. Nikdar ni bilo toliko deložirancev in vagonarjev kot za časa stan. zakona.
- Stanovanjskega zakona nas varuj — trezni razum!*

Realitetna pisarna Prvega društva hiš. posestnikov v Ljubljani, Salendrova ulica 6/II proda

- Trinadstropno hišo v središču Ljubljane za 270.000 Din.
- Veliko hišo ob Tržaški cesti v Ljubljani, s poslovnimi prostori, hlevi ter prostim stanovanjem 4 sob, za 250.000 Din.
- Vilo pod Rožnikom, s 3 stanovanji za 270.000 Din.
- Hišo z 2000 kvadratnimi metri vrta in velikimi skladišči, v bližini glavnega kolodvora v Ljubljani za 350.000 Din.

- Dvonadstropno vilo na Bledu, z velikim vrtom in pohištvom za 180.000 Din.
- Enonadstropno vilo na Bledu, z vrtom za 90.000 Din.
- Vinogradno posestvo v Halozah, 12 oralov zemljišča, med temi 3 orali vinograda, 700 sadnih drevesc, z moderno urejeno hišo in gospodarskimi poslopji za 160.000 Din.
- Vinogradno posestvo na Bizeljskem, 12 oralov z lepo vilo za 150.000 Din.
- Posestvo pri Celju, sestojče iz ene gostilniške hiše s trafiko in iz ene stanovanjske hiše, ter 7 oralov zemlje.
- Enonadstropno hišo v središču Ljubljane za 250.000 Din.
- Hišo na Glineah, s 1000 m² vrta za 90.000 Din.
- Enonadstropno hišo z vinsko trgovino v Spodnji Šiški za 250.000 Din.
- Trinadstropno hišo v Ljubljani, s poslovnimi prostori za 1.000.000 Din.
- Hišo v Trbovljah, s poslovnimi prostori in vrtom za 90.000 Din.
- Hiša s štirimi stanovanji, elektriko, sadnim vrtom in njivo v bližini treh tovarn za 70.000 Din.
- Posestvo v Vižmarjih z delavnico za mizarstvo, 3 orale zemlje, 3 šupe za 130.000 Din.
- Enonadstropna hiša z gostilno in trgovino v predmestju Ljubljane za 600.000 Din.
- Enodružinska hiša, 6 sob, s tri orali zemljišča v Ljubljani za 200.000 Din.
- Posestvo v predmestju Ljubljane s 7 oralov zemljišča za 500.000 Din.
- Dve vili v Vodmatu pri Ljubljani za 180.000 in 75.000 Din.
- Trgovska hiša v Ljubljani za 1.000.000 Din.
- Enonadstropna hiša v bližini stolnice za 300.000 Din.
- 4 hiše v bližini sv. Jakoba v Ljubljani za 400.000 Din, 350.000 Din ter 150.000 Din.
- Dvonadstropna trgovska hiša v šentjakobskem predmestju za 350.000 Din.
- Posestvo z gostilno in trgovino ter 20 oralov zemlje pri Domžalah za 150.000 Din.
- Enonadstropna hiša v bližini klavnice v Ljubljani za 125.000 Din.
- Enonadstropna hiša v bližini Zvezde v Ljubljani, skoro nova za 270.000 Din.
- Dvonadstropna hiša v bližini realke v Ljubljani za 250.000 Din.
- Velika trgovska hiša v središču Ljubljane za 1.000.000 Din.
- Dve hiši v bližini »Zvezde« za 400.000 Din.
- Velika hiša z uradnimi prostori v Ljubljani za 800.000 Din.
- Dvonadstropna hiša s skladišči in stanovanji za 360.000 Din.
- Dvonadstropna hiša v Sp. Šiški z vrtom za 220.000 Din.
- Nova trgovska hiša ob Glavni cesti v Sp. Šiški za 350.000 Din.
- Dvonadstropna hiša v bližini Vodnikovega trga v Ljubljani za 180.000 Din.

- Dve trgovski hiši na Mestnem trgu v Ljubljani po 1.000.000 Din.
- Hiša v bližini Sv. Petra cerkve v Ljubljani za 450.000 Din.
- Nova pritlična hiša z lepim vrtom v Mali vasi pri Ježici za 75.000 Din.
- Hiša s trgovskim lokalom in vrtom v Rožni dolini za 300.000 Din.
- Nova vila z vrtom v bližini Tivolija v Ljubljani za 220.000 Din.
- Nova hiša v Dravljah za 90.000 Din.
- Krasno veliko kmetsko posestvo pri D. M. v Polju za 350.000 Din.
- Kmetsko posestvo pri Vrhniku, 14 oralov za 140.000 Din.
- Enonadstropna hiša z 2 stanovanji v bližini župne cerkve v Kočevju za 75.000 Din.
- Skoro nova vila, neposredno ob Bleiweissovi cesti s krasnim vrtom za 600.000 Din.
- Hiša s trgovskimi lokali, v bližini frančiškanske cerkve v Ljubljani za 450.000 Din.
- Dve veliki hiši tik ljubljanske Zvezde po 1.500.000 Din.
- Dve hiši v Trbovljah, deset sob, šest kuhinj in ena klet z vrtom za 200.000.— Din.
- Hiša na Škofovem v Ljubljani z vrtom za 350.000.— Din.
- Hiša na Dunajski cesti s trgovskimi lokali za 500.000 Din.
- Krasna vila na periferiji Ljubljane z velikim vrtom in pritliklinami 650.000.— Din.
- Hiša z velikim vrtom pripravna za vsako podjetje, en milijon Din.
- Hiša na Škofovem v Ljubljani, s trgovskimi prostori za 250.000.— Din.
- Dve hiši v bližini Tabora 250.000.— Din in 375.000.— Din.
- Vila na Gorenjskem s krasnim razgledom in 5 oralov zemlje, s sedmimi meblovanimi sobami, vodovod, elektrika 120.000.— Din.
- Dvonadstropna hiša v Sp. Šiški za 225.000.— Din.
- Staroznana gostilna ob državni cesti na Dolenjskem. Enonadstropna hiša, kleti, gospodarsko poslopje, dva velika hleva, ledenica, skedenj, vse obokano, zidana kovačnica z orodjem, mala hišica, svinjaki, drvarnica, dvojni kozolec, velik sadni in zelenjadni vrt v obsegu 8000 m². Dosednji letni donos 24.000 Din. Cena 200.000 D.
- Vili podobna hiša z gospodarskim poslopjem in hlevom, z lepim zelenjadem in sadnim vrtom ter košeninah v bližini Rogoške Slatine. — Cena 45.000 Din.
- Hiša ob Martinovi cesti v Ljubljani, cena 150.000 Din.
- Enonadstropna hiša v bližini tobačne tovarne s krasnim stanovanjem za 270.000 D.
- Znana gostilna v Ljubljani, cena 500.000 Din.
- Dve hiši v predmestju Ljubljane s hlevom in vrtom. — Cena 250.000 Din.
- Na prodaj v Ljubljani več stavbenih parcel po ugodnih cenah.

„SLAVIJA“

Jugoslovanska zavarovalna banka d. d.
v Ljubljani

Posluje v vseh zavarovalnih strokah, podružnice in ekspoziture v vseh večjih mestih kraljevine SHS.

Domač zavod, poslovne zveze
s češko Slavijo

Kovaško in kolarsko obrt
priporoča, ter ima v zalogi
različne vozove

MATIJA TERLEP
Sv. Jerneja cesta - Šiška - Ljubljana

Stavbeno podjetje
MATRO CURK
LJUBLJANA MIRJE 1-3
se priporoča za vsa
v to stroko spada-
joča dela.
Telefon št. 2095

Vodovodni instalater,
klepar in krovec

zaloga škrlc (strešnikov)

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta številka 8